

Liperin kunnan osallisuusohjelma

LIPERIN KUNTA • Osallisuusohjelma

Liperi

Luonnollisesti lähellä.

Osallisuus

on kunnan kehittämistä yhdessä

Liperin kunnan osallisuusohjelma on asiakirja, joka ohjaa kunnan, sen viranhaltijoiden ja henkilöstön sekä palvelualueiden toimintaa.

Osallisuus on yksi Liperin kuntastrategian kolmesta painopisteestä.

Tavoitteenamme on ollut luoda asiakirja, jossa tuomme kunnan osallisuustyön näkyväksi ja selkeäksi kokonaisuudeksi. Työryhmämme koostui kunnan eri palvelualueiden edustajista.

Osallisuusohjelman työryhmä:

Hallintopäällikkö

Hyvinvointi- ja hankekoordinaattori

Elinympäristöpalveluiden hallintosihteeri

Hankeasiantuntija

Koulunuorisotyöntekijä

Viestinnän suunnittelija

Osallisuuden arvot ja tavoite

3

Kaikkea toimintaa ja palveluiden järjestämistä ohjaavat yhdessä sovitut arvot ja tavoitteet, joihin olemme kuntastrategiassa sitoutuneet.

Osallisuustyön tavoitteena on, että:

- Jokainen kuntalainen kokee, että hänen mielipiteensä on merkityksellinen ja hän tulee kuulluksi.
- Kuntalaisten osallisuus vahvistuu ja päätöksenteosta tulee moniäänisempää.
- Yhteisöllisyys ja sosiaalinen osallisuus lisääntyvät: kunnan toiminnassa on entistä enemmän vuorovaikutusta ja kohtaamisia.
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo näkyy arjessa kaikkien yhdenvertaisena ja tasa-arvoisena kohteluna.
- Suunnittelua ja päätöksiä tehdään kestävästi seuraaville sukupolville.
- Vuorovaikutuskanavia ja kohtaamispaikkoja kehitetään edelleen.

Teemme yhteistyötä ja se tehdään näkyväksi.

Kannustetaan sinnikkyytteen, huomataan hyvä.

Elinympäristö on viihtyisä ja turvallinen, yrittäjyyttä tuetaan, kunta kasvaa hallitusti.

**Hyvinvoiva
liperiläinen**

Yhteisöllisyys, välittäminen ja yhteinen tekeminen ovat keskiössä.

Osallisuuden tavat ja muodot

Jokainen voi osallistua kiinnostuksensa ja voimavarojensa mukaan, antaa palautetta ja ideoita kunnan palveluiden kehittämistä, omasta asuinalueestaan tai uusien suunnittelusta.

Tule mukaan
suunnittelemaan

Anna palautetta

Jaa kokemuksia
ja tietoa

Saat tietoa
valmisteilla ja käynnissä
olevista hankkeista ja
kehittämistyöstä.

Pääset kohtaamaan ja
keskustelemaan muiden kuntalaisten,
päättäjien ja viranomaisten kanssa.

*Kyläillat, kuulemistilaisuudet,
verkkokyselyt, palautekanavat,
aloitteet, toimikunnat, somekanavat,
yhdistys- ja järjestötoimintaan
osallistuminen, kuntalaisfoorumit,
vertaistoiminta, oppilaskunnat,
osallistuminen verkossa,
hankkeet ja kehittäminen,
nuorten kanavat
verkossa,
jne.*

**Vaikuta
osallistumalla
päättökseen**

**Osallistu itseäsi
ja omaa asuinluettasi koskevaan
päättökseen valmisteluun ja
päättökseen.**

*Asetu ehdolle vaaleissa, äänestä
vaaleissa, seuraa toimielinten asioiden
valmistelua ja päätökseen, lähde
mukaan neuvostojen tai toimikuntien
toimintaan, tee kuntalaisaloitteita,
anna palautetta eri kanavien
kautta, jne.*

**Luo omaa
toimintaa**

**Omalla toiminnallasi
voit kehittää asuinluettasi ja
luoda yhteisöllisyyttä**

*Tapahtumat, yhteistyösopimukset,
avustukset, osallistuva budjetointi,
yhdistys- ja järjestötoiminta,
vapaaehtoistoiminta,
talkoot, jne.*

Toimenpiteet osallisuuden edistämiseksi

1. Luomme kuntalaisille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa
2. Edistämme järjestöjen, yhdistysten ja kylien toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia
3. Viestimme avoimesti ja monikanavaisesti

Jokainen voi osallistua kiinnostuksensa ja voimavarojensa mukaan ja antaa palautetta ja ideoita kunnan palveluiden kehittämisestä, omasta asuinalueestaan tai uusien suunnittelusta.

Seuraavilla sivulla on kunnan osallisuusohjelmassa nimetyt toimenpiteet osallisuuden edistämiseksi. Näistä osa on jo toteutunut ja osa on kehitteillä. Tavoitteena on, että kuntalaisten osallisuus omaan elämään vahvistuu.

Toimenpiteet, joilla edistämme kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa omaan arkeen:

Kuuleminen

Palveluiden suunnittelussa ja toiminnan kehittämisessä hyödynnämme kunnan vaikuttamistoimielimien (lapsiparlamentti, nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, ikäihmisten neuvosto, mökkiläistoimikunta) asiantuntijuutta. Vaikuttamistoimielinten toiminta on vaikuttavaa ja avointa, ja niiden viestintä on saavutettavaa ja kuntalaisia tavoittavaa.

Varhaiskasvatuksessa toteutettavaa lasten kuulemista ja koulujen oppilaskuntatoimintaa hyödynnämme päätöksenteon suunnittelussa ja valmistelussa.

Elinympäristön, maankäytön ja kaavoituksen hankkeiden ja projektien suunnittelussa kuulemme kuntalaisia kaikista ikäryhmistä sekä henkilöstöä. Seuraamme liikuntapaikkojen, leikkikenttien ja vapaa-ajan alueiden kunnossapitoa reaaliaikaisesti. Käsitlemme palautejärjestelmän (QR-koodi) kautta tulleet palautteet.

Järjestämme ruoka-, siivous- ja kiinteistöpalveluissa asiakaskyselyitä ja huomioimme saadun palautteen.

Luomme Liperin kunnalle toimivat kuulemisen mallit ja menetelmät ikä- ja erityisryhmät huomioiden.

Perehdytämme ja koulutamme viranhaltijat, työntekijät ja luottamushenkilöt osallisuuteen.

Kunnan strategioita ja ohjelmia tukevat toimenpiteet

Käytämme osallisuutta tukevia menetelmiä kunnan eri palvelualueilla eri ikä- ja väestöryhmät huomioiden.

Laadimme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta lisäävät ohjelmat yhteistyössä eri ikä- ja väestöryhmien kanssa (liikunta-, nuoriso- ja kulttuuriohjelmat, ikäystävällisyyden ohjelma)

Tuemme myös omaehtoista toimintaa osallisuuden edistämiseksi. Tästä esimerkkinä ovat muun muassa yhteisöalat.

Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta lisäävien ohjelmien avulla etsimme konkreettisia toimia yksinäisyyden vähentämiseen kaikissa ikäryhmissä.

Kestävä kehityksen ohjelma sekä sen tavoitteet ovat esillä kunnan tapahtumissa ja jokapäiväisessä toiminnassamme.

Liikenneturvallisuustyössä ideoimme ja suunnittelemme toimintamalleja yhdessä kuntalaisten kanssa.

Sitoutamme nuoret osallisuustyöhön koulujen, nuorisopalvelujen tai nuorisovaltuuston kautta.

Työskentelemme määrätietoisesti Lapsiystävällinen Kunta -tavoitteiden mukaisesti.

Kaavoitusprosessissa avoin vuorovaikutus sekä asukkaiden, yhteisöjen, elinkeinonharjoittajien ja muiden tahojen aktiivinen osallistaminen kaavojen suunnitteluprosessissa.

Vastaamme verkkosivujen palautekanavan kautta saatuihin palautteisiin ja ryhdymme tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kuva: Liikenneturva

Toimenpiteet, joilla edistämme järjestöjen, yhdistysten ja kylien toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia:

Järjestöfoorumi kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Sen toimintaa koordinoi kunnan vapaa-aikapalvelut.

Kunnanhallitus järjestää kaksikertaa vuodessa kyläiltoja. Niissä kuntalaiset ja päättäjät kohtaavat keskustellen ajankohtaisista aiheista.

Talousarviossa varataan vuosittain määrärahaa yhteistyösopimuksiin. Kunnanhallituksen myöntämällä sopimuksilla halutaan kannustaa järjestöjä, yhdistyksiä ja kylätoimijoita kehittämään osallisuutta edistävää toimintaa ja esimerkiksi tapahtumia.

Kyläyhdistykset saavat toimintaansa ns. kahvirahaa. Näin mahdollistamme kyläyhdistysten perustoimintaa.

Maaseutupalvelut voi myöntää hakemusten perusteella toimintatonnin kylien kehittämiseen.

Vapaa-aikapalvelut myöntää vuosittain avustuksia järjestöille toiminnan tukemiseen.

Kannustamme ja aktivoimme järjestöjä ja muita toimijoita viestimään harrastusmahdollisuuksista ja tapahtumista yhteisillä alustoilla:

- tapahtumat.pohjois-karjala.fi - maakunnallinen tapahtumakalenteri
- nuortenliperi.fi-sivuston harrastushaku lapsille ja nuorille
- lahella.fi - valtakunnallisesti ja alueellisesti toimiva verkkopalvelu yhdistyksille, järjestöille ja kansalaistoiminnalle

Olemme ottaneet käyttöön kunnan sähköisen tilavarausjärjestelmän. Tilojen varaaminen ja käyttö on kunnan alueella toimiville järjestöille, seuroille, yhdistyksille ja muille toimijoille maksutonta.

Teemme hankeyhteistyötä ja hyödynnämme järjestötoimijoiden, yhdistysten ja kylätoimijoiden asiantuntijuutta hankkeiden valmistelussa.

Liperi

Toimenpiteet, joilla edistämme avointa ja monikanavaista viestintää:

Viestimme esteettömästi, saavutettavasti ja selkeästi kunnan sähköisissä kanavissa, tapahtumissa, ilmoituksissa ja muussa viestinnässä.

Monikanavaisen, vuorovaikutteisen viestinnän kehittäminen on jatkuvaa. Uusia kanavia tarkastelemme tarpeen ja resurssien mukaan.

Henkilöstön intranet-sivut kannustavat osallisuuteen - työntekijät voivat osallistua sivujen sisällöntuotantoon.

Kunnan henkilöstön ja luottamushenkilöiden viestintään järjestetään koulutusta saadun palautteen mukaan.

Viestimme osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävästä tapahtumista kunnan alueella. Kuntalaisten osallisuutta edistävät

- kunnan omat tapahtumat ja niihin liittyvä tiedottaminen.
- sidosryhmien järjestämä toiminta.
- kehittämishankkeet ja projektit.

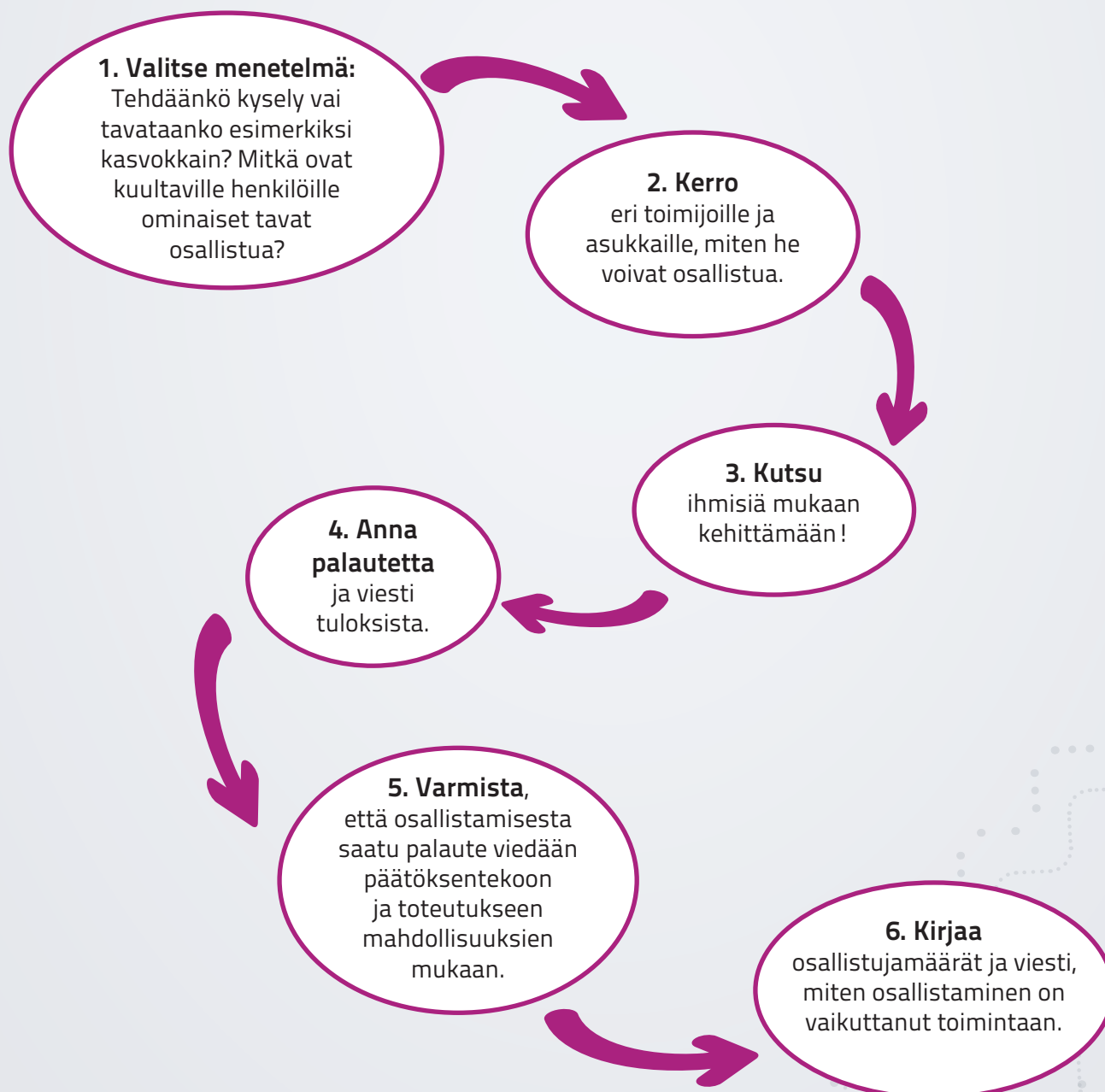

Liperi

Luonnollisesti lähellä.

Osallisuuden arviointi ja seuranta

Toimenpiteiden toteutuminen arvioidaan vuosittain kunnan talouskatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Liperi

Liperin kunta ▪ Kunnanvirasto

PL 20 ▪ 83101 Liperi

013 686 511 ▪ kirjaamo@liperi.fi

www.liperi.fi

www.facebook.com/liperinkunta

www.twitter.com/LiperinKunta

instagram: @liperinkunta